

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 06.07.2017 r.

BKO.II.0842.15.11.2016.MR

Pan Norbert Krzyżanowski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia
Organizacja na Rzecz Demokracji i Wymiany
Międzykulturowej
ul. Traugutta 15 lok. 14
26-610 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie², oraz § 10 umowy nr 63_I/2015 zawartej w dniu 2 czerwca 2015 r. pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, a Stowarzyszeniem Organizacja na Rzecz Demokracji i Wymiany Międzykulturowej z siedzibą w Bliżynie 26-120, ul. Kościuszki 140 (zwanym dalej Stowarzyszeniem), w dniach od 28 listopada do 1 grudnia 2016 r. została przeprowadzona kontrola w zakresie prawidłowości wykorzystania w 2015 roku środków finansowych przyznanych organizacjom pozarządowym oraz innym uprawnionym podmiotom przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Anna Skorupska główny specjalista oraz Marek Rudnicki główny specjalista w Biurze Kontroli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnień odpowiednio nr BKO.IV.0160.155.2016 oraz BKO.IV.0160.156.2016 z dnia 22 listopada 2016 r., wydanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ze względu na prośbę Prezesa Zarządu Stowarzyszenia, związaną z ograniczonymi możliwościami lokalowymi jego siedziby

¹ Dz. U. 2011.185.1092

² Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 tj. ze zm.

po zmianie adresu (pierwotnie Bliżyn, ul. Kościuszki 140, w trakcie kontroli Radom, ul. Traugutta 15/14), czynności kontrolne przeprowadzone zostały w siedzibie Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Andrzeja Struga 1, 26-600 Radom.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji, dotyczącej rzeczywistego przebiegu realizacji zadania publicznego pod nazwą „Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej”, wskazanego w § 1 ust. 1 umowy nr 63_1/2015, a w szczególności przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej.

1. Kontrolowane zadanie publiczne było realizowane przez Stowarzyszenie w okresie od 07.05.2015 r. do 06.12.2015 r.
2. Stosownie do § 3 ust. 1 umowy Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w dniu 03.06.2015 r. przekazało na rachunek bankowy Stowarzyszenia środki finansowe w kwocie 97.520,00 zł. z tytułu umowy nr 63_1/2015 (FIO).
3. Na podstawie dokumentacji źródłowej ustalono, że w 2015 roku koszt realizacji zadania „Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej”, wyniósł 108.880,00 zł (100%), w tym wykorzystano kwotę dotacji 97.520,00 zł (89,57%) oraz finansowe środki własne w kwocie 11.360,00 zł (10,43%)³. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, Stowarzyszenie uzyskało odsetki od środków dotacji, które wraz z odsetkami naliczonymi jak od zaległości podatkowych w łącznej kwocie wysokości 1,72 zł zostały zwrócone na rachunek MRPiPS⁴.
4. Na podstawie dokumentacji merytorycznej⁵ stwierdzono, że do końca terminu realizacji zadania wykonane zostały działania w ramach zadania, wynikające z oferty⁶ stanowiącej załącznik do umowy, a w szczególności:
 - przygotowano materiały informacyjno-promocyjne (ulotki, plakaty, długopis, notatnik).
 - przeprowadzono rekrutację uczestników do projektu.
 - opracowano materiały dydaktyczne w formie podręczników dla uczestników.
 - przeprowadzono warsztaty/zajęcia dla uczestników projektu, tj. przedstawicieli organizacji pozarządowych – 3 zakresy tematyczne i osób fizycznych – 6 zakresów tematycznych.

³ Potwierdzenie wpłaty gotówki w dniu 09.11.2015 r. na rachunek Stowarzyszenia wskazany w umowie zawartej z MPiPS - wb. nr 6 z dnia 09.11.2015 r. poz. 5 Raiffeisen Polbank.

⁴ Potwierdzenie wykonanej operacji z dnia 16.03.2016 r.

⁵ Formularze zgłoszeniowe do projektu, podręczniki dla uczestników projektu, listy obecności – bez podpisów uczestników, raporty z realizacji projektu, ankiety, dyplomy i certyfikaty, umowy cywilnoprawne zawarte w przedmiocie: przeprowadzenia zajęć stacjonarnych, opracowania materiałów szkoleniowych w formie 9 podręczników, koordynacji ds. merytorycznych, administracji i promocji, koordynacji ds. finansowych i księgowości, w tym rekrutacji, opracowania graficznego materiałów informacyjno-promocyjnych, wydruku i dostarczenia materiałów informacyjno-promocyjnych oraz dyplomów i certyfikatów, autorskie moduły do e-learningu w formie PDF do zamieszczenia na stronie www, stworzenia portalu internetowego wraz z oprawą graficzną i narzędziami (forum dla uczestników, konta z logowaniem, fanpage na portalu społecznościowym Facebook).

⁶ Oferta podmiotu z dnia 19.01.2015 r. zawierająca kosztorys i harmonogram.

- zorganizowano spotkanie integracyjne oraz spotkanie podsumowujące projekt połączone z rozdaniem dyplomów i certyfikatów.
5. Zgodnie z treścią oferty projekt skierowany był do młodych ludzi z terenów wiejskich i małych miasteczek powiatu skarżyskiego w wieku 18-35 lat, którym brakuje wiedzy i przykładów z prowadzenia różnego rodzaju przedsiębiorczości społecznej, a także do organizacji działających w powiecie, które chcą podnieść swoją wiedzę i nabyć nowe umiejętności w powyższym zakresie. Wsparciem miało zostać objętych 80 osób w wieku 18-35 lat zamieszkujących powiat skarżyski i jego okolice i 20 osób – przedstawiciele przedsiębiorstw ekonomii społecznej działających w powiecie. Działania realizowane były w formie szkoleń i warsztatów prowadzonych w 20 osobowych grupach. Przedłożone do kontroli listy obecności wskazują, iż zajęcia odbywały się również w weekendy.
 6. Zgodnie z zapisami oferty projekt miał być realizowany w Bliżynie i Skarżysku Kamiennej. Natomiast przedłożona do kontroli dokumentacja oraz udzielone wyjaśnienia⁷ wskazują, iż działania odbywały się w siedzibie Stowarzyszenia w Bliżynie, ul. Kościuszki 140.
 7. Zgodnie z pkt III.8.2 oferty, stanowiącej integralną część umowy, Stowarzyszenie zobowiązane było do stworzenia platformy internetowej, na której miały zostać zainstalowane moduły e-learningowe.

W dniu 7.05.2015 r. Stowarzyszenie zawarło umowę o dzieło z ⁸ na stworzenie portalu internetowego wraz z oprawą graficzną i narzędziami: forum dla użytkowników, konta z logowaniem, możliwością dodania modułów e-learningowych za wynagrodzeniem w kwocie 2.000 zł. Natomiast na podstawie faktury nr 9/06/2015 z dnia 8.06.2015 r. za utworzenie 9 modułów e-learningowych: zapłacono kwotę w wysokości 8.000 zł.

Na potwierdzenie funkcjonowania portalu przedłożono do kontroli printscreeny ze strony internetowej, na której portal miał działać oraz audyt portalu internetowego sporządzony 27.11.2015 r. mające potwierdzać stworzenie platformy.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, „(...) portal internetowy www.mlodziwbiznesie.com został przygotowany na cele projektu. Portal ten został stworzony na bazie platformy Joomla. Jednak jej wygląd (grafika), rozmieszczenie poszczególnych podstron czy funkcjonalność zostały zaprojektowane indywidualnie na potrzeby projektu.”⁹

Ustalenia kontroli wskazują, że portal istniał co najmniej od 2013 roku i zawierał informacje o innych realizowanych wcześniej projektach¹⁰, a zatem sam fakt utworzenia portalu na cele zadania pn. *Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej* nie został przez Stowarzyszenie uwiarygodniony. Należy zatem uznać, że Stowarzyszenie nie dotrzymało warunków umowy zawartej z MPiPS w zakresie zobowiązania do stworzenia portalu na potrzeby projektu, bowiem działania faktycznie realizowane były na istniejącym już portalu, tj. utworzonym przed rozpoczęciem realizacji zadania.

⁷ Pismo Zarządu Stowarzyszenia z dnia 09.02.2017 r.

⁸ Umowa o dzieło nr 3/UD/2015/ONRDIWM-FIO zawarta 07.05.2015 r. pomiędzy Stowarzyszeniem a

⁹ Wyjaśnienia Zarządu Stowarzyszenia z dnia 29.11.2016 r.

¹⁰ <http://web.archive.org/web/20130516065205/mlodziwbiznesie.com> [odczyt w dniu 08.05.2017].

W związku z powyższym, należy uznać za niekwalifikowalne wydatki na łączną kwotę 2.000,00 zł.

Ponadto, analiza portalu wskazuje, że możliwość założenia konta przez użytkowników oraz logowania się na stronie pojawiła się dopiero w sierpniu 2015 roku¹¹. Natomiast, zgodnie z § 4 umowy o dzieło termin wykonania dzieła upływał 31.05.2015 r., a protokół zdawczo-odbiorczy końcowy został przez strony podpisany w dniu 22.05.2015 r. Zgodnie z ofertą stanowiącą integralną część umowy, „(...) moduły (...) będą udostępniane uczestnikom zgodnie z harmonogramem przeprowadzanych zajęć i warsztatów stacjonarnych, tzn. moduł e-learningowy z danego zakresu będzie dostępny na platformie od dnia przeprowadzenia zajęć stacjonarnych z danego zakresu”¹². Przedłożona do kontroli dokumentacja potwierdzająca daty przeprowadzenia zajęć z zakresu ORG (od 01.06.2015 do 12.07.2015)¹³ wskazuje, iż uczestnicy szkolenia nie mieli możliwości zapoznawania się z materiałami w terminie prowadzonych zajęć, bowiem możliwość logowania się i korzystania z narzędzi portalu zaistniała dopiero od sierpnia 2015 roku.

Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy nr 63_1/2015 zawartej z MPiPS Zleceniodawca przyznał Zleceniobiorcy środki finansowe w formie dotacji, której celem jest realizacja zadania publicznego określonego w umowie, w sposób zgodny z jej postanowieniami, przez co rozumie się w szczególności zgodność realizacji zadania z opisem działań, harmonogramem i kosztorysem. Natomiast postanowienie § 1 ust. 6 umowy stanowi, iż oferta oraz aktualizacje opisu poszczególnych działań/harmonogramu/kosztorysu stanowiące załączniki do umowy są jej integralną częścią w ustalonym końcowym brzmieniu. Skoro Stowarzyszenie zadeklarowało w ofercie zamieszczanie modułów e-learningowych równocześnie z prowadzonymi zajęciami, stwierdzony przez zespół kontrolujący sposób realizacji zadania stanowi naruszenie warunków umowy. Wobec ustaleń kontroli, należy uznać dotację w kwocie 2.666,67 zł wypłaconą tytułem stworzenia 3 modułów e-learningowych opracowanych dla uczestników szkolenia z zakresu ORG za wydatek niekwalifikowalny w projekcie.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że w przywołanym pkt III.8.2 oferty, oferent wskazał, że „po projekcie Platforma będzie wartością dodaną ponieważ nie zostanie zamknięta lecz zapewnimy że będzie się zmieniała i dostosowywała do potrzeb obywateli”.

Odczyt strony z 11 stycznia 2016 r.¹⁴ nie zawiera żadnego odwołania do zrealizowanego zadania publicznego pod nazwą „Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej”, co nasuwa uzasadnione również wątpliwości, co do wiarygodności zrzutów z ekranu przedstawionych przez Zleceniobiorcę, w połączeniu z faktem, że w trakcie kontroli nie było możliwości wejścia przez kontrolerów na domniemany, stworzony na potrzeby zrealizowanego zadania, portal.

8. Na potwierdzenie przeprowadzonej akcji informacyjno-promocyjnej do kontroli przedłożono stosowny Raport, z którego wynika, że ulotki i broszury rozdawane były

¹¹ <http://web.archive.org/web/20150703135743/mlodziwbiznesie.com> .

<http://web.archive.org/web/20150801222317/mlodziwbiznesie.com> oraz

<http://web.archive.org/web/20150819185758/mlodziwbiznesie.com> [odczyt w dniu 11.05.2017 r.]

¹² Oferta podmiotu, pkt III.8 Opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania publicznego (pkt 4 zakup i wdrożenie modułów e-learningowych, str. 5)

¹³ Listy obecności uczestników, wyjaśnienia Zarządu Stowarzyszenia z dnia 29.11.2016 r.

¹⁴ <https://web.archive.org/web/20160112081310/http://mlodziwbiznesie.com/pl/nasze-projekty>

mieszkańcom oraz pozostawiane w sklepach, świetlicach, parafiach, przychodniach, urzędach, wszędzie tam, gdzie niepotrzebna była zgoda¹⁵.

9. Stosownie do zapisu § 8 umowy, materiały wykorzystane przy realizacji zadania zostały opatrzone informacją o współfinansowaniu ze środków Programu Operacyjnego FIO oraz logo FIO.
10. Stowarzyszenie udokumentowało poniesione wydatki¹⁶. Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową¹⁷ zadania publicznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
11. Prowadzona dokumentacja finansowo-księgową i ewidencja księgową zadania publicznego jest przechowywana zgodnie ze wskazaniem § 7 ust. 1 i 2 umowy i umożliwia identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
12. Opisy na fakturach/rachunkach były zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania¹⁸ oraz z postanowieniami zawartej umowy.
13. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone dnia 31.12.2015 r., co jest zgodne z terminem określonym w § 11 ust. 2 umowy.
14. Stwierdzono, że dane zawarte w sprawozdaniu (tabela: Zestawienie faktur) zawierały liczne błędy faktograficzne, bowiem dokumenty księgowe¹⁹ zostały wykazane z datą późniejszą niż realizacja zadania, tj. 06.12.2015 r. Ponadto opisy na dokumentach finansowo-księgowych²⁰ były rozbieżne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu. Jednocześnie stwierdzono, że liczba godzin zajęć wykazana w sprawozdaniu²¹ jest niezgodna z liczbą godzin wykazanych w zawartych umowach zlecenie. Stowarzyszenie w udzielonych wyjaśnieniach uzasadniało rozbieżności omyłkami pisarskimi oraz trudnościami we wprowadzaniu danych w generatorze²².

W działalności Stowarzyszenia Organizacja na Rzecz Demokracji i Wymiany Międzykulturowej, w zakresie realizowanego zadania pod nazwą „Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej”, w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- opisu faktur i rachunków na dokumentach finansowo-księgowych,
- prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej,

¹⁵ Raport z akcji informacyjno-promocyjnej z 31.05.2015 r.

¹⁶ Faktury, rachunki wymienione w Zestawieniu faktur (rachunków) korekty sprawozdania końcowego, umowy cywilnoprawne, rachunki do umów, potwierdzenia transakcji, formularze deklaracji ZUS.

¹⁷ Ewidencja księgową prowadzona była ręcznie (Dziennik-Księga główna).

¹⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 6 poz. 25.

¹⁹ Pozycje nr 15, 16, 24, 25, 33, 34, 47, 48, 53, 54, 64, 65, 72, 78, 79, 85, 86, 93, 99, 100, 107, 113, 114, 119, 120, 126, 127 w Zestawieniu faktur/rachunków.

²⁰ Pozycje nr 66, 67, 72, 87, 93 w Zestawieniu faktur/rachunków.

²¹ Pozycje: 44, 45, 46, 47, 48 w Zestawieniu faktur/rachunków.

²² Wyjaśnienia Zarządu Stowarzyszenia z 29.11.2016 r.

- informowania o dofinansowaniu realizacji zadania przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- sposobu wykonywania określonych w harmonogramie działań związanych z utworzeniem portalu internetowego,
- wykorzystania środków dotacyjnych,
- danych dotyczących poniesionych wydatków zawartych w sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego.

Wobec powyższych ustaleń kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowości, zalecam:

1. Przestrzeganie wymogów określonych w umowie dotacyjnej, w przypadku przyznania środków finansowych przez MRPiPS
2. Prowadzenie z należytą starannością dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego.
3. Sporządzenie korekty sprawozdania z realizacji zadania określonego w Umowie Nr 63_I/2015 zawartej w dniu 25 maja 2015 r., uwzględniającej nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli dotyczące kosztów niekwalifikowalnych w projekcie na łączną kwotę 4.666,67 zł (pozycje 5, 6 oraz 122 ujęte w tabeli: Zestawienie faktur sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego) oraz korekty danych faktograficznych zawartych w sprawozdaniu końcowym (tabela: Zestawienie faktur - pozycje wymienione w treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego w przypisach).

Korektę sprawozdania należy przekazać do Departamentu Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego MRPiPS (wraz z kopią dla Biura Kontroli i Audytu) w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że decyzja o zwrocie części dotacji wraz z odsetkami zostanie podjęta w odrębnym postępowaniu.

Ponadto, informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

11. ²⁴²
Krzysztof Michałkiewicz
SEKRETARZ STANU